

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu

**EGZAMIN GIMNAZJALNY 2013
na Dolnym Śląsku i Opolszczyźnie
Sprawozdanie okręgowe**

Małgorzata Jezierska-Wiejak

JĘZYK NIEMIECKI

LICZBA ZDAJĄCYCH

Do egzaminu z języka niemieckiego przeprowadzonego w dniu 25 kwietnia 2013 r. przystąpiło w województwach dolnośląskim i opolskim **8258** zdających **na poziomie podstawowym** i **5228** zdających **na poziomie rozszerzonym** (tabela 1.).

Tabela 1. Liczby uczniów na egzaminie gimnazjalnym z języka niemieckiego

Część egzaminu i zakres	Ogółem	w tym zestawy egzaminacyjne						Laureaci konkursów
		standardowe	uczniów słabo widzących 16 p.	uczniów słabo widzących 24 p.	uczniów niewidomych	uczniów nieusłyszących lub słabo słyszących	uczniów upośledzonych w stopniu lekkim	
Język niemiecki								
- poziom podstawowy	8258	7924	18	9	1	27	250	29
- poziom rozszerzony	5228	5160	8	7	1	24	4	24

W porównaniu z rokiem 2012, w którym do egzaminu na poziomie podstawowym przystąpiło 8790 uczniów oraz 6188 na poziomie rozszerzonym, nastąpił spadek liczby uczniów wybierających ten język na egzaminie gimnazjalnym, co może wynikać ze spadku liczby uczniów klas trzecich.

Większość zdających egzamin z języka niemieckiego pochodziła ze szkół publicznych znajdujących się na wsi i w małym mieście. (tabela 2.)

Tabela 2. Liczba uczniów przystępujących do egzaminu w zależności od wielkości miejsca zamieszkania (arkusz standardowy)

Część egzaminu i zakres	Ogółem	woj. dolnośląskie	woj. opolskie	duże miasta	w tym:		średnie miasta	małe miasta	wieś	publiczne	niepubliczne
					m. Wrocław	m. Opole					
Język niemiecki											
- poziom podstawowy	7953	5386	2567	951	385	99	1820	2548	2634	7700	253
- poziom rozszerzony	5184	4072	1112	644	266	35	1259	1648	1633	5016	168

OPIS STANDARDOWEGO ARKUSZA NA POZIOMIE PODSTAWOWYM

Na poziomie podstawowym arkusz składał się z czterdziestu zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz oraz zadań na dobieranie) ujętych w jedenaście wiązek. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w Podstawie Programowej III.0 w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (12 zadań), rozumienie tekstów pisanych (12 zadań), znajomość funkcji językowych (10 zadań) oraz znajomość środków językowych (6 zadań). Za rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów. W arkuszu sprawdzano następujące wymagania zapisane w podstawie programowej:

WYKAZ WYMAGAŃ Z JĘZYKA NIEMIECKIEGO NA EGZAMINIE Z DNIA 25.04.13 NA POZIOMIE PODSTAWOWYM

Rozumienie ze słuchu

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania w okręgu
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Uczeń rozumie bardzo proste i krótkie wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie i powoli, w standardowej odmianie języka [...].</i>	1.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	0,85
	1.2.		0,49
	1.3.		0,72
	1.4.	2.5) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.	0,57
	1.5.	2.2) Uczeń określa główną myśl tekstu.	0,33
	2.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	0,85
	2.2.		0,78
	2.3.		0,75
	2.4.		0,81
	3.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	0,37
	3.2.		0,53
	3.3.	2.4) Uczeń określa główną myśl tekstu.	0,55

Znajomość funkcji językowych

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania w okręgu
IV. Reagowanie na wypowiedzi. <i>Uczeń uczestniczy w prostej rozmowie i w typowych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub pisemnie [...].</i>	4.1.	6.3) Uczeń uzyskuje i przekazuje proste informacje i wyjaśnienia.	0,44
	4.2.		0,56
	4.3.		0,69
	4.4.		0,52
	5.1.	6.3) Uczeń uzyskuje i przekazuje proste informacje i wyjaśnienia.	0,55
	5.2.	6.3) Uczeń uzyskuje i przekazuje proste informacje i wyjaśnienia.	0,58
	5.3.	6.3) Uczeń uzyskuje i przekazuje proste informacje i wyjaśnienia.	0,76
	6.1.	6.5) Uczeń wyraża swoje opinie i życzenia, pyta o opinie i życzenia innych.	0,65
	6.2.	6.3) Uczeń uzyskuje i przekazuje proste informacje i wyjaśnienia.	0,71
	6.3.	6.2) Uczeń stosuje formy grzecznościowe	0,49

Rozumienie tekstów pisanych

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania w okręgu
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Uczeń rozumie [...] krótkie i proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	7.1.	3.4) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.	0,57
	7.2.		0,40
	7.3.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	0,65
	7.4.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	0,47
	8.1.	3.1) Uczeń określa główną myśl tekstu.	0,67
	8.2.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	0,63
	8.3.		0,59
	8.4.	3.3) Uczeń określa intencje nadawcy/autora tekstu.	0,54
	9.1.	3.2) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	0,77
	9.2.		0,76
	9.3.		0,77
	9.4.		0,55

Znajomość środków językowych

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania w okręgu
I. Znajomość środków językowych. <i>Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	10.1.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	0,57
	10.2.		0,62
	10.3.		0,46
	11.1.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	0,45
	11.2.		0,57
	11.3.		0,74

ŁATWOŚĆ ZADAŃ

Arkusz na poziomie podstawowym okazał się dla zdających średnio trudny (**wskaźnik łatwości 0,61**). Poniższe diagramy przedstawiają łatwość umiejętności sprawdzanych w arkuszu (diagram 1.) oraz łatwość poszczególnych zadań arkusza (diagramy 2 – 5.).

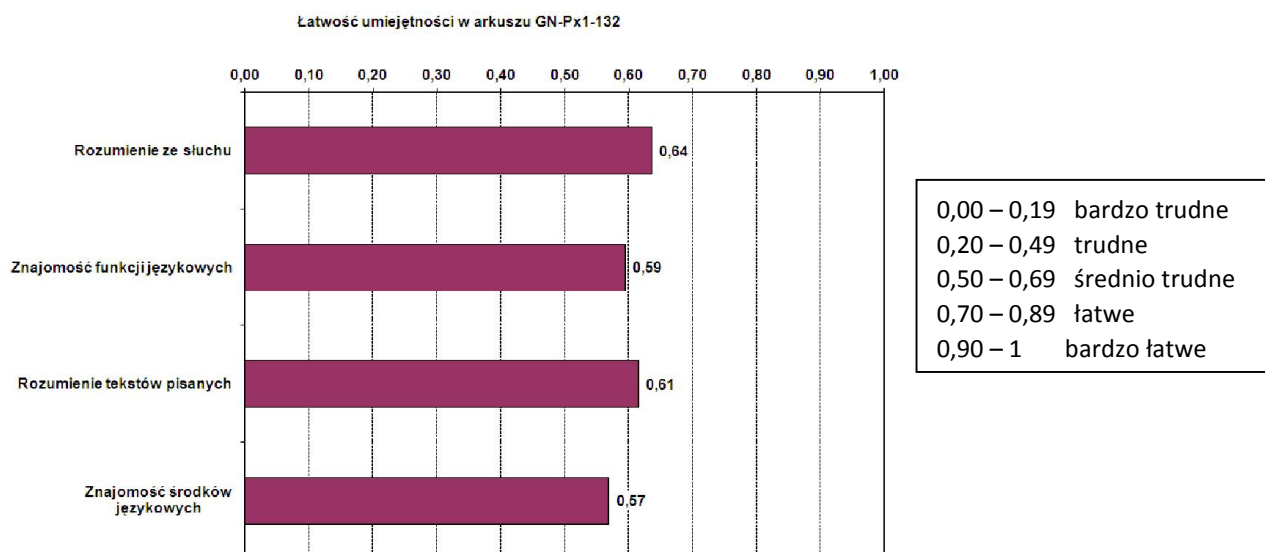

Diagram 1. Łatwość umiejętności na poziomie podstawowym

Najłatwiejszą umiejętnością na poziomie podstawowym okazało się rozumienie ze słuchu, a najtrudniejszą rozpoznawanie środków językowych.

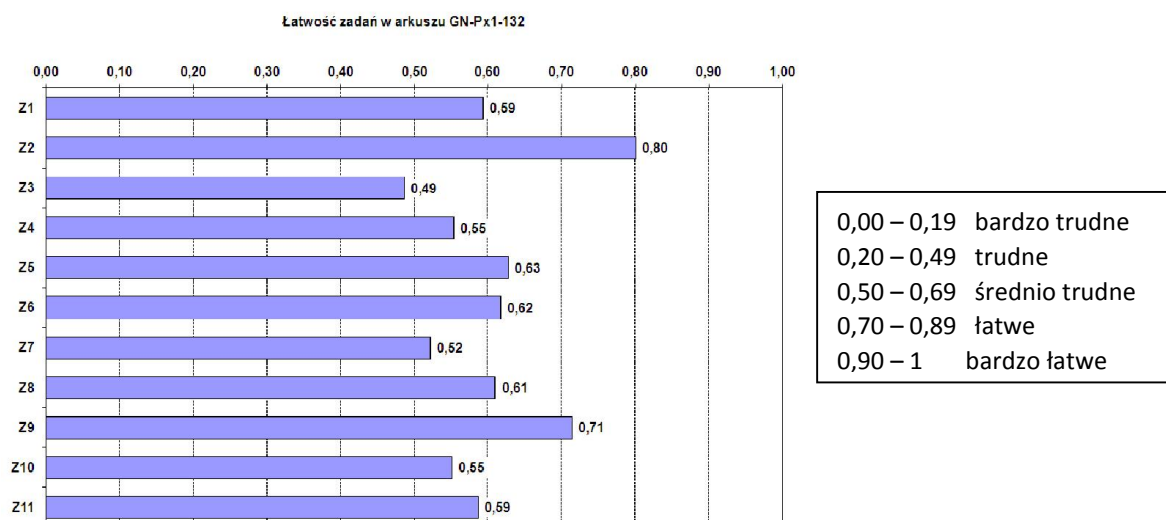

Diagram 2. Łatwość zadań na poziomie podstawowym

Na poziomie zadań najtrudniejsze było zadanie 3., a najłatwiejsze zadanie 2. (oba sprawdzające rozumienie ze słuchu).

Najtrudniejszymi zadaniami cząstkowymi dla uczniów zdających egzamin na poziomie podstawowym okazały się następujące zadania (Diagram 3.):

- **Zadanie 1.5** oraz **3.1** sprawdzające umiejętność rozumienia ze słuchu. Uczniowie nie poradzi sobie z określeniem głównej myśli tekstu oraz znajdowaniem określonych informacji w tekście.
- **Zadanie 4.1** i **6.3** sprawdzające umiejętność reagowania na wypowiedzi. W tym wypadku uczniowie mieli problemy z uzyskiwaniem i przekazywaniem prostych informacji i wyjaśnień oraz stosowaniem zwrotów grzecznościowych.
- **Zadanie 7.2, 7.4** sprawdzające umiejętność rozumienia tekstów pisanych. W zadaniach tych uczniowie mieli określić kontekst sytuacyjny tekstu oraz znaleźć w tekście określoną informację.
- **Zadanie 10.3** i **11.1.** sprawdzające znajomość środków językowych.

Łatwość zadań w arkuszu GN-Px1-132

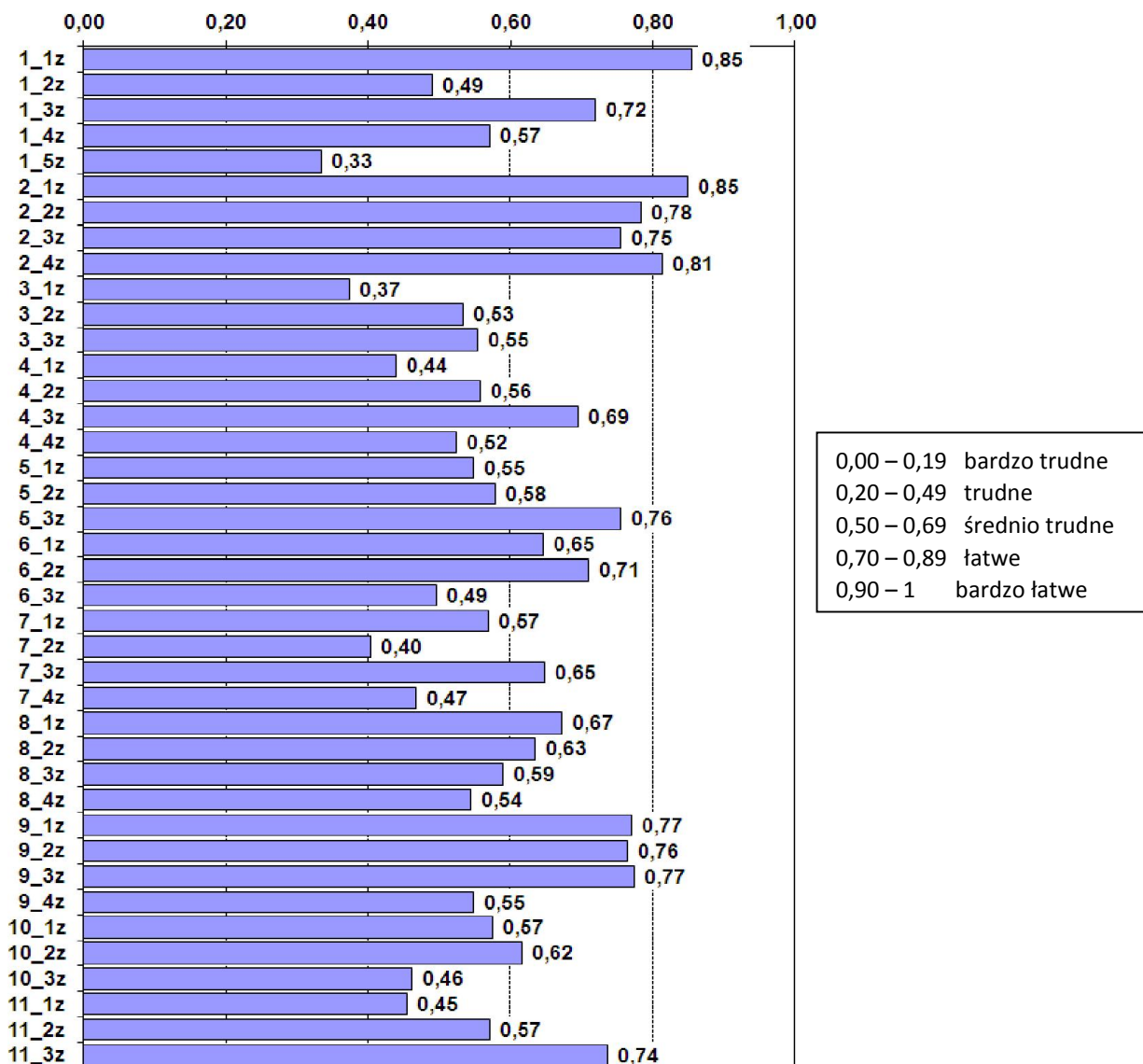

Diagram 3. Łatwość zadań jednostkowych na poziomie podstawowym

WYNIKI UCZNIÓW NA POZIOMIE PODSTAWOWYM

Średni wynik procentowy z języka niemieckiego zdawanego na poziomie podstawowym wyniósł **61,3%**. Jest to lepszy wynik niż średni wynik osiągnięty na tym poziomie w kraju (**58%**). Wynik ten jest również lepszy od wyniku osiągniętego w obu województwach w poprzednim roku (**60,4%**).

Najwyższe wyniki osiągnęli uczniowie z Opola (**67,5%**). Na uwagę zasługuje również fakt, iż drugi najwyższy wynik uzyskali uczniowie gimnazjów wiejskich (**65,4%**).

Zdający na poziomie podstawowym w województwie opolskim uzyskali wyższy średni wynik (**69,3%**) niż zdający w województwie dolnośląskim (**57,5%**) (tabela 3.). W poprzednim roku było to odpowiednio **69,3%** oraz **56,6%**.

Tabela 3. Średni wynik procentowy zdających egzamin gimnazjalny z języka niemieckiego

Część egzaminu i zakres	Ogółem	woj. dolnośląskie	woj. opolskie	duże miasta	w tym:		średnie miasta	małe miasta	wieś	publiczne	niepubliczne
					m. Wrocław	m. Opole					
Język niemiecki											
- poziom podstawowy	61,3	57,5	69,3	61,3	64,1	67,5	59,5	58,4	65,4	61,4	57,3

Rozkład wyników uczniów przedstawia poniższy diagram.

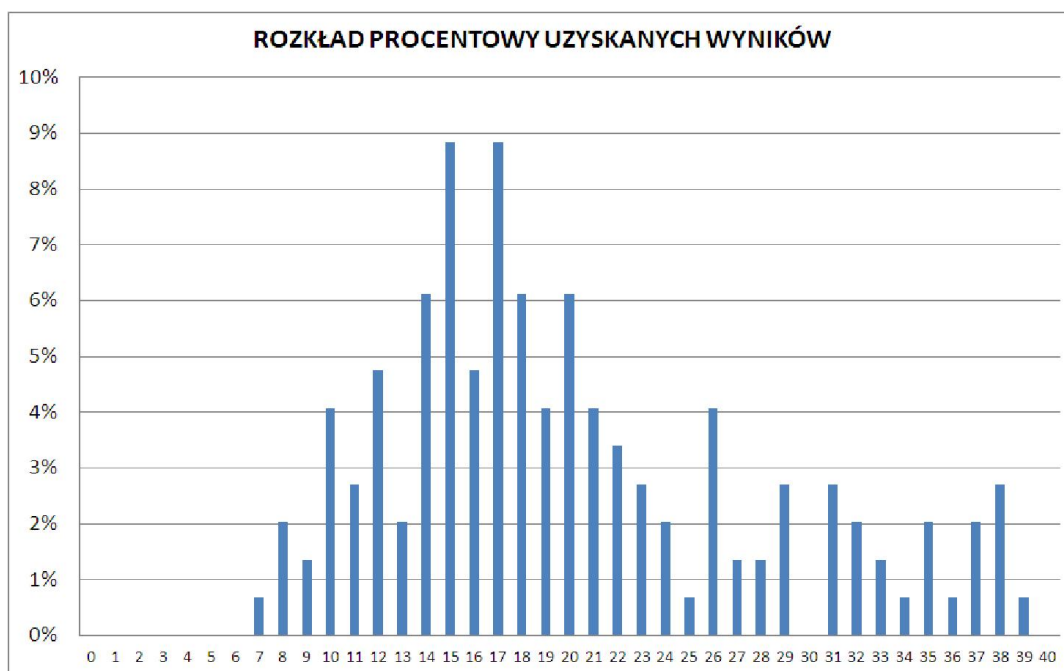

Diagram 4. Rozkład wyników egzaminu na poziomie podstawowym

Z diagramu wynika, że największa grupa uczniów plasuje się między wynikiem 12 a 21 punktów na 40 możliwych do osiągnięcia. Najczęściej osiąganym przez uczniów wynikiem było 15 i 17 punktów. (9% uczniów). Druga co do wielkości grupa uczniów (6%) osiągnęła 14, 18 i 20 punktów.

Najtrudniej było uzyskać punkty za część arkusza sprawdzającą znajomość środków językowych (wskaźnik łatwości 0,57).

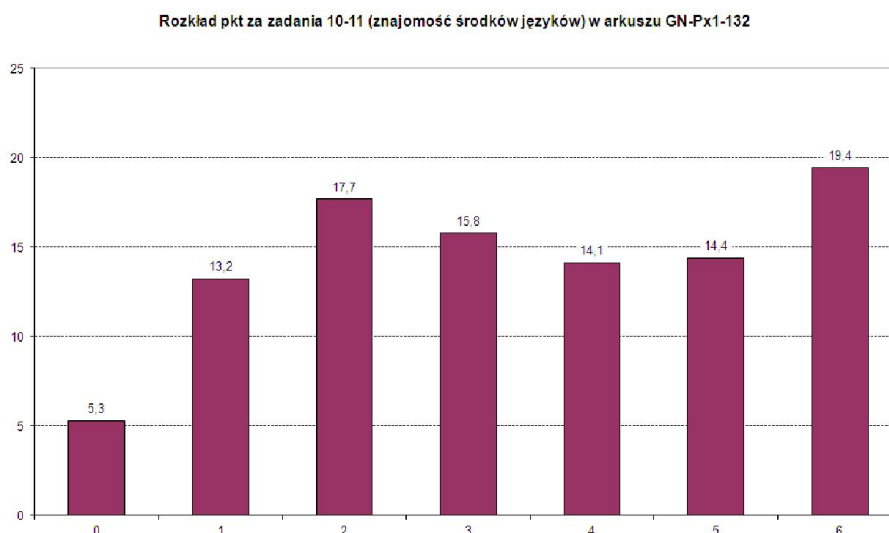

Diagram 5. Rozkład punktów za zadania sprawdzające znajomość środków językowych na poziomie podstawowym

Około 19% uczniów uzyskało za tę część arkusza maksymalną liczbę punktów, a ponad 5% nie otrzymało żadnego punktu.

Na drugiej pozycji w rankingu trudności znalazła się część sprawdzająca znajomość funkcji językowych (wskaźnik łatwości 0,59).

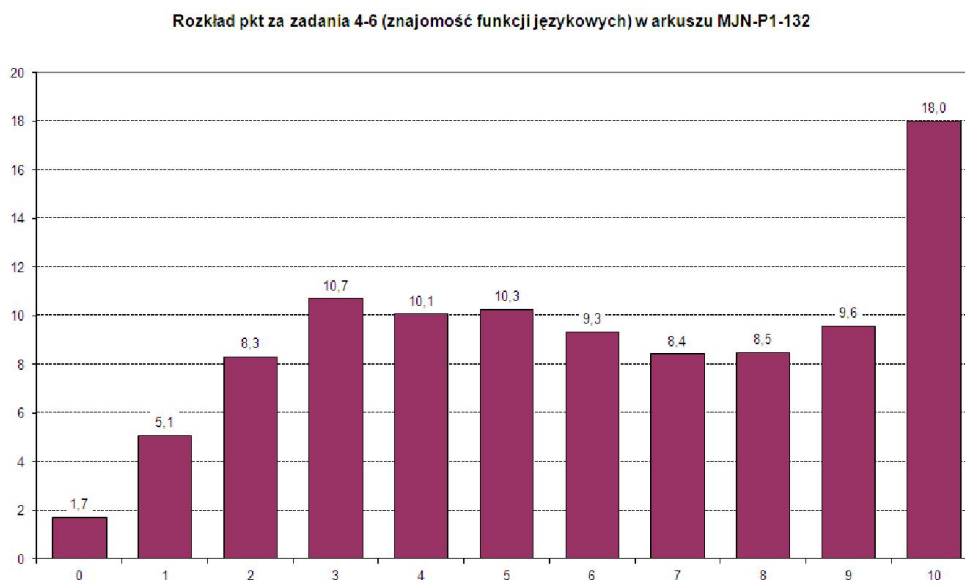

Diagram 6. Rozkład punktów za zadania sprawdzające znajomość funkcji językowych na poziomie podstawowym

Z diagramu wynika, że tylko 18% uczniów uzyskało maksymalną liczbę punktów, a około 2% uczniów nie uzyskało żadnego punktu.

Drugie co do łatwości okazało się dla uczniów rozumienie tekstów pisanych.

Rozkład pkt za zadania 7-9 (rozumienie tekstów pisanych) w arkuszu GN-Px1-132

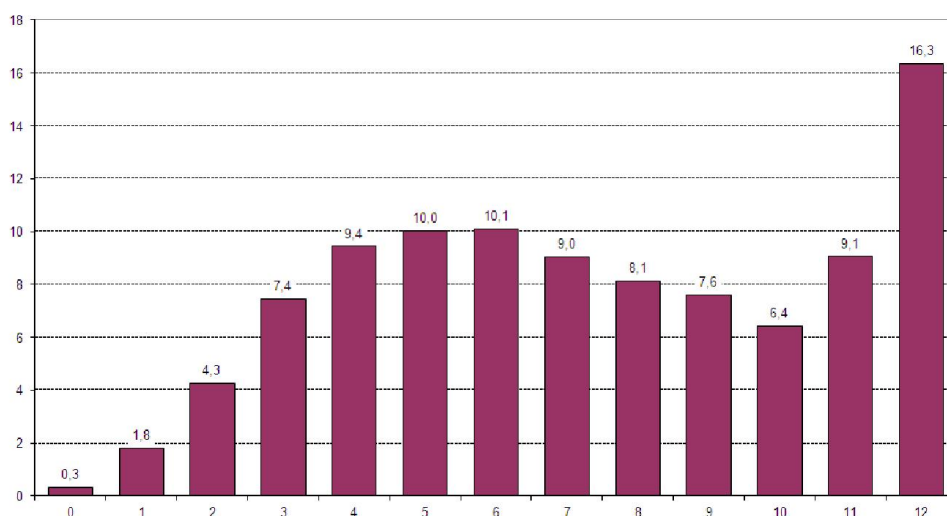

Diagram 7. Rozkład punktów za zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych na poziomie podstawowym

Diagram pokazuje, że z tej części arkusza ponad 16% uczniów uzyskało maksymalny wynik, a najbardziej liczna grupa osiągnęła wyniki średnie (od 4-7 punktów). Tylko 0,3% uczniów uzyskało 0 pkt za tę część arkusza.

Najłatwiejsze w arkuszu okazały się dla uczniów zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu.

Rozkład pkt za zadanie 1-3 (rozumienie ze słuchu) w arkuszu GN-Px1-132

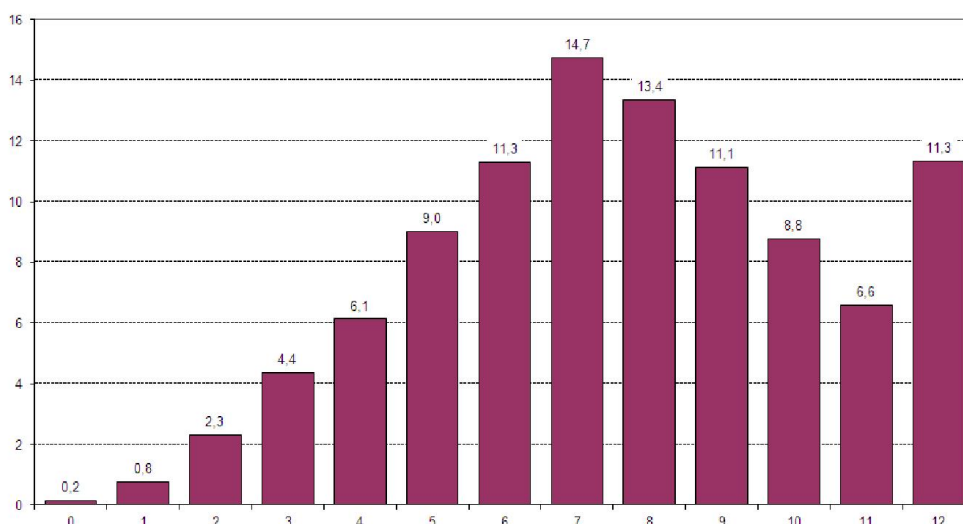

Diagram 8. Rozkład punktów za zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu na poziomie podstawowym

Najwięcej uczniów (około 50%) uzyskało w tej części arkusza średnie wyniki od 6 do 9 punktów.

OPIS STANDARDOWEGO ARKUSZA NA POZIOMIE ROZSZERZONYM

Na poziomie rozszerzonym arkusz składał się z dwudziestu zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz oraz zadań na dobieranie) ujętych w pięć wiązek oraz jedenastu zadań otwartych: dwóch wiązek zadań sprawdzających znajomość środków językowych oraz jednego zadania sprawdzającego umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej III.1 w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (10 zadań), rozumienie tekstów pisanych (10 zadań), znajomość środków językowych (10 zadań) oraz tworzenie wypowiedzi pisemnej (1 zadanie). Za rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów. W arkuszu sprawdzano następujące wymagania zapisane w Podstawie Programowej:

WYKAZ WYMAGAŃ Z JĘZYKA NIEMIECKIEGO NA EGZAMINIE Z DNIA 25.04.13 NA POZIOMIE ROZSZERZONYM

Rozumienie ze słuchu

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania w okręgu
II. Rozumienie wypowiedzi.	1.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	0,74
	1.2.		0,57
<i>Uczeń rozumie proste, krótkie wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	1.3.	2.5) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.	0,54
	1.4.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	0,60
	1.5.		0,46
	1.6.	2.2) Uczeń określa główną myśl tekstu.	0,49
	2.1.	2.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	0,31
	2.2.		0,31
	2.3.		0,55
	2.4.		0,40

Rozumienie tekstów pisanych

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania w okręgu
II. Rozumienie wypowiedzi.	3.1.	3.2) Uczeń określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	0,80
	3.2.		0,47
	3.3.		0,74
<i>Uczeń rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	4.1.	3.6) Uczeń rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	0,62
	4.2.		0,58
	4.3.	3.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	0,54
	4.4.		0,56
	5.1.		0,58
	5.2.	3.3) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	0,41
	5.3.		0,47

Znajomość środków językowych

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania w okręgu
I. Znajomość środków językowych. <i>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	6.1.	1. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	0,54
	6.2.		0,36
	6.3.		0,34
	6.4.		0,06
	6.5.		0,16
	7.1.	1. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	0,37
	7.2.		0,14
	7.3.		0,29
	7.4.		0,11
	7.5.		0,16

Wypowiedź pisemna

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania w okręgu	
I. Znajomość środków językowych III. Tworzenie wypowiedzi IV. Reagowanie na wypowiedzi	8.	III. 5. Uczeń tworzy krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi pisemne, np. e-mail: 5.5) wyraża i uzasadnia swoje poglądy i uczucia	treść	0,32
		5.1) opisuje ludzi i czynności 5.4) relacjonuje wydarzenia z przeszłości 9) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.	spójność i logika wypowiedzi	0,40
		IV. 7. Uczeń reaguje w formie prostego tekstu pisanego, np. e-mail, w typowych sytuacjach	zakres środków językowych	0,38
		6) wyraża swoje opinie I. 1. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych), umożliwiającą realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie następujących tematów: 1) człowiek 5) życie rodzinne i towarzyskie 9) kultura / 10) sport	poprawność środków językowych	0,32

ŁATWOŚĆ ZADAŃ

Arkusz na poziomie rozszerzonym okazał się dla zdających trudny (**wskaźnik łatwości 0,42**). Diagram 3. przedstawia łatwość poszczególnych zadań arkusza na poziomie rozszerzonym.

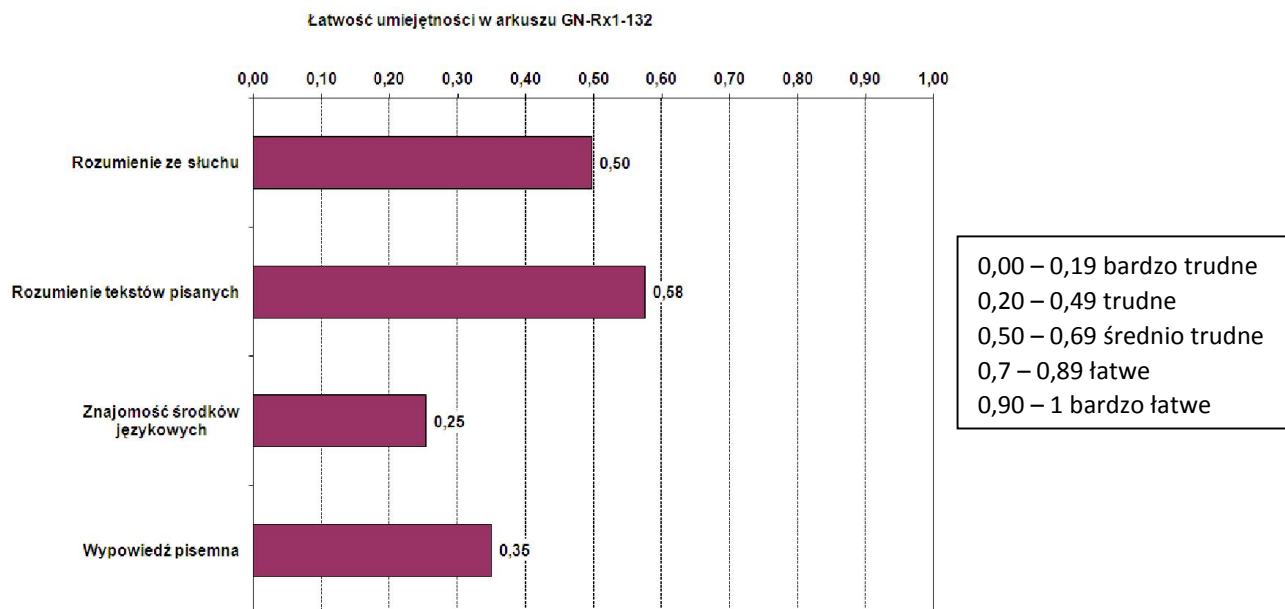

Diagram 9. łatwość umiejętności w arkuszu na poziomie rozszerzonym

Najłatwiejszą umiejętnością na poziomie rozszerzonym okazało się rozumienie tekstów pisanych, a najtrudniejszą stosowanie środków językowych.

Poniższe diagramy przedstawiają łatwość poszczególnych zadań i podzadań arkusza (diagramy 10. – 11.).

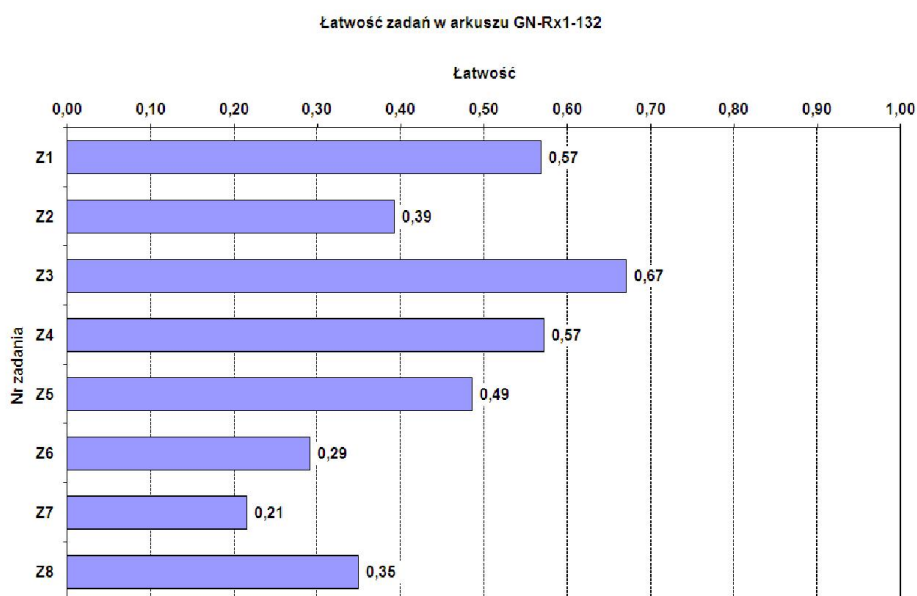

Diagram 10. łatwość poszczególnych zadań na poziomie rozszerzonym

Łatwość zadań w arkuszu GN-Rx1-132

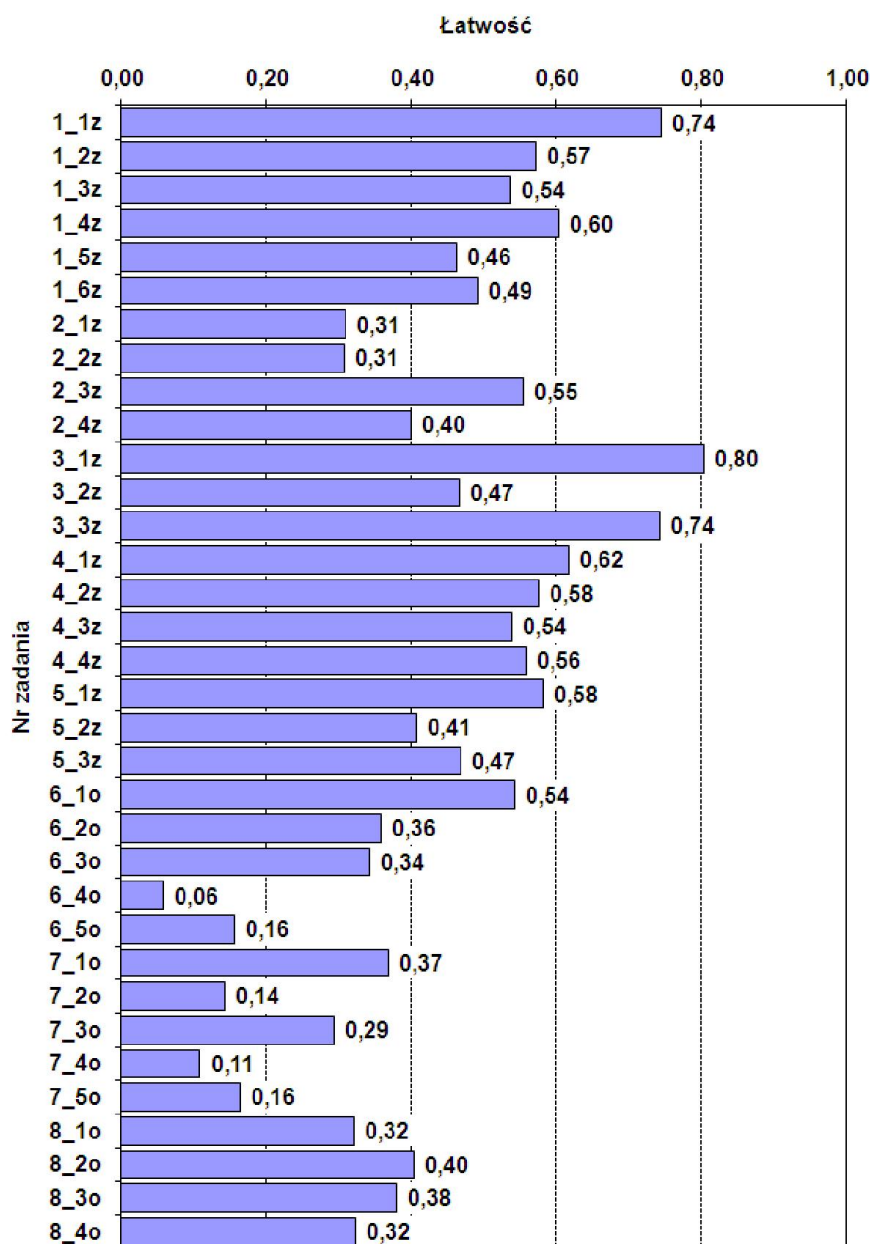

Diagram 11. Łatwość zadań częściowych na poziomie rozszerzonym

Najtrudniejszymi zadaniami dla zdających egzamin na poziomie rozszerzonym okazały się następujące zadania:

- Zadania częściowe 6.4, 6.5 oraz 7.2, 7.3, 7.4, 7.5 sprawdzające znajomość środków językowych
- Zadanie 8. sprawdzające umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej.
- Zadanie 2.1 i 2.2,. sprawdzające umiejętność rozumienia ze słuchu. Uczniowie mieli problemy ze znalezieniem w tekście określonych informacji.

Najłatwiejsze zadania w tym arkuszu to **zadanie 3. i 4.** sprawdzające umiejętność rozumienia tekstów pisanych i **zadanie 1.** sprawdzające umiejętność rozumienia ze słuchu.

WYNIKI UCZNIÓW NA POZIOMIE ROZSZERZONYM

Uczniowie zdający egzamin na poziomie rozszerzonym uzyskali średni wynik 42,4%, dużo wyższy niż w poprzednim roku (35%). Jest to wynik wyższy niż średnia osiągnięta na tym poziomie w kraju (40%).

Zdający ten poziom w województwie opolskim uzyskali średni wynik **58,1%**, a zdający w województwie dolnośląskim tylko **38,1%**. W poprzednim roku było to odpowiednio 47,8% oraz 31,2%.

Najwyższe wyniki na poziomie rozszerzonym uzyskali zdający w Opolu (**72%**) (tabela 4).

Tabela 4. Średni wynik procentowy zdających egzamin gimnazjalny z języka niemieckiego

Część egzaminu i zakres	Ogółem	woj. dolnośląskie	woj. opolskie	duże miasta	w tym:		średnie miasta	małe miasta	wieś	publiczne	niepubliczne
					m. Wrocław	m. Opole					
Język niemiecki											
- poziom rozszerzony	42,4	38,1	58,1	46,8	49,5	72,0	42,0	38,4	45,0	42,3	44,8

Rozkład wyników uczniów przedstawia poniższy diagram.

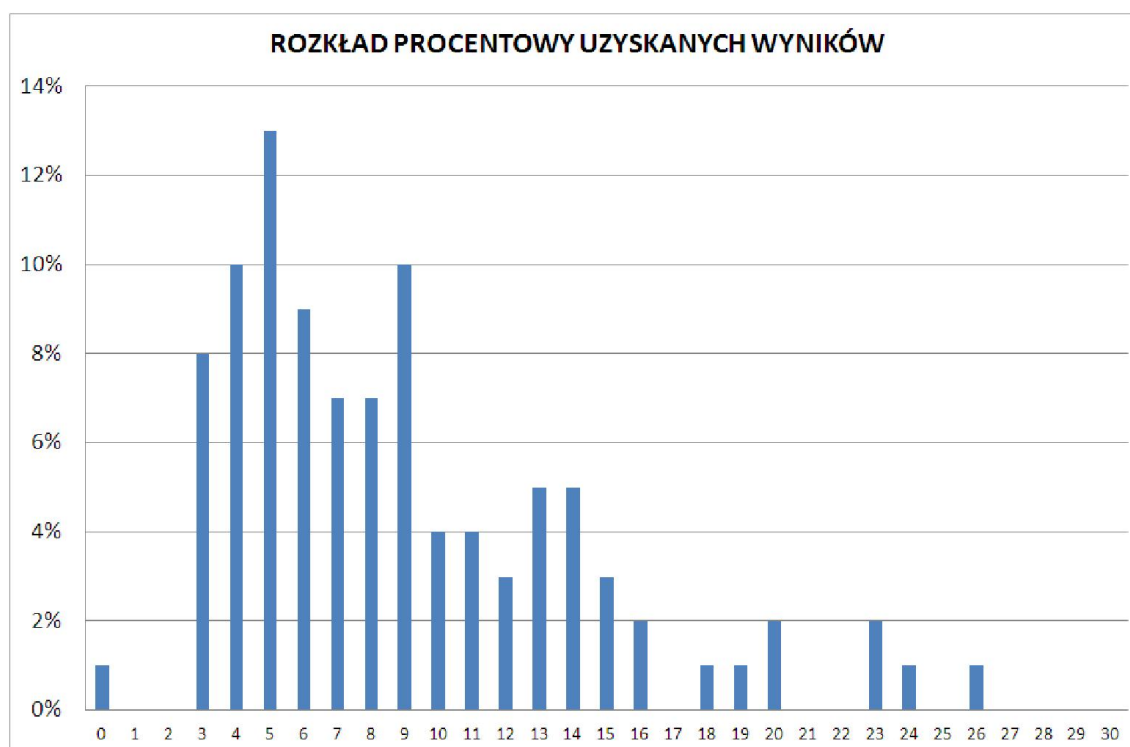

Diagram 12. Rozkład wyników uczniów na poziomie rozszerzonym

Z rozkładu wyników egzaminu wynika, że największa grupa zdających osiągnęła wynik 5 pkt (około 12%) oraz 4 i 9 pkt (po 10 %) na 40 punktów możliwych do osiągnięcia.

Najtrudniejszą częścią arkusza stanowiły zadania sprawdzające znajomość środków językowych (wskaźnik łatwości 0,25).

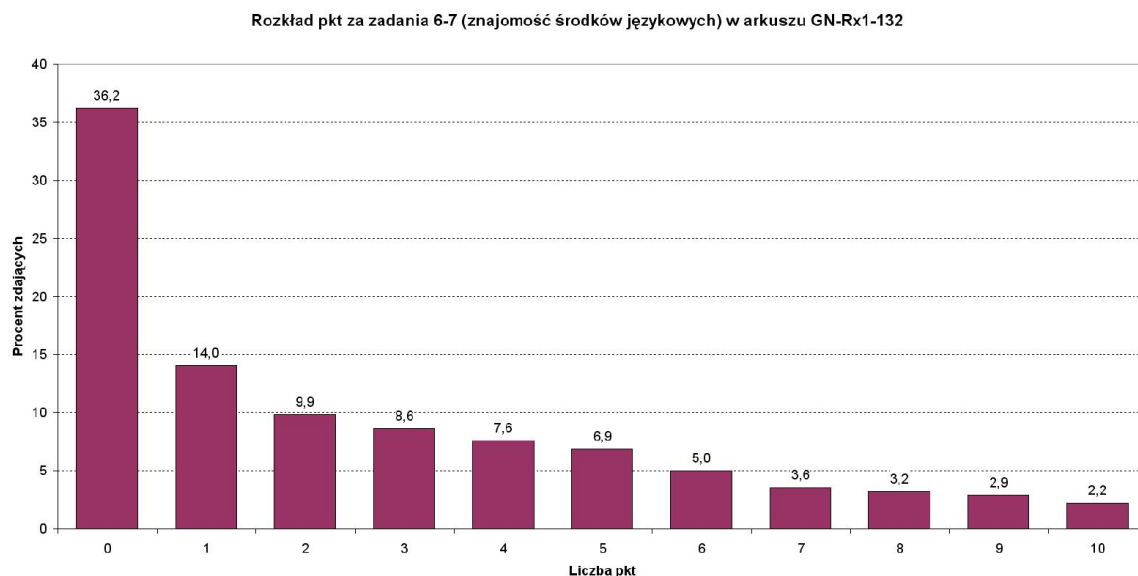

Diagram 13. Rozkład punktów za znajomość środków językowych na poziomie rozszerzonym

Ponad 36% zdających nie uzyskało za te zadania żadnego punktu.

Uczniowie nie radzili sobie również z tworzeniem wypowiedzi pisemnej.

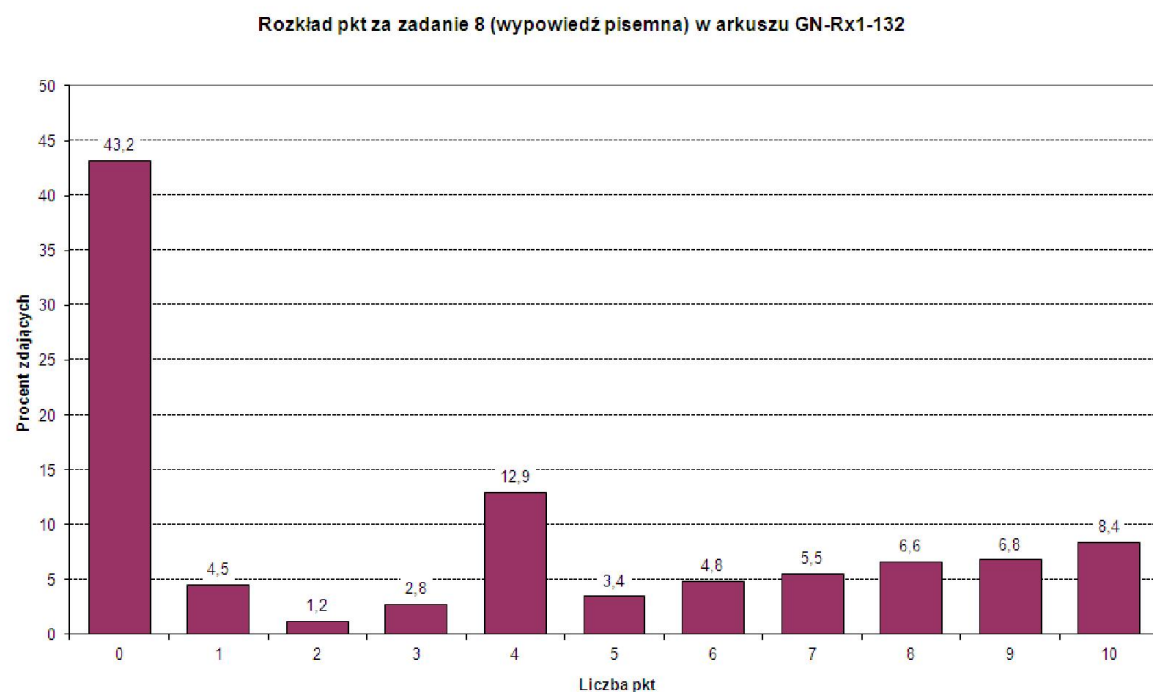

Diagram 14. Rozkład punktów za wypowiedź pisemną na poziomie rozszerzonym

Ponad 40% uczniów nie zdobyło w tej części arkusza żadnego punktu. Drugą co do wielkości grupą zdających (12,9%) uzyskała 4 punkty za wypowiedź pisemną.

Zasady stosowania kryteriów do zadania 8. wraz z analizą przykładowych wypowiedzi zdających zamieszczono w dalszej części raportu.

Mniejszą trudnością okazały się dla zdających zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu – wskaźnik łatwości 0,50. W tej części znalazło się jedno z zadań o najwyższym współczynniku łatwości (zadanie 1; 0,57).

Rozkład pkt za zadanie 1-2 (rozumienie ze słuchu) w arkuszu GN-Rx1-132

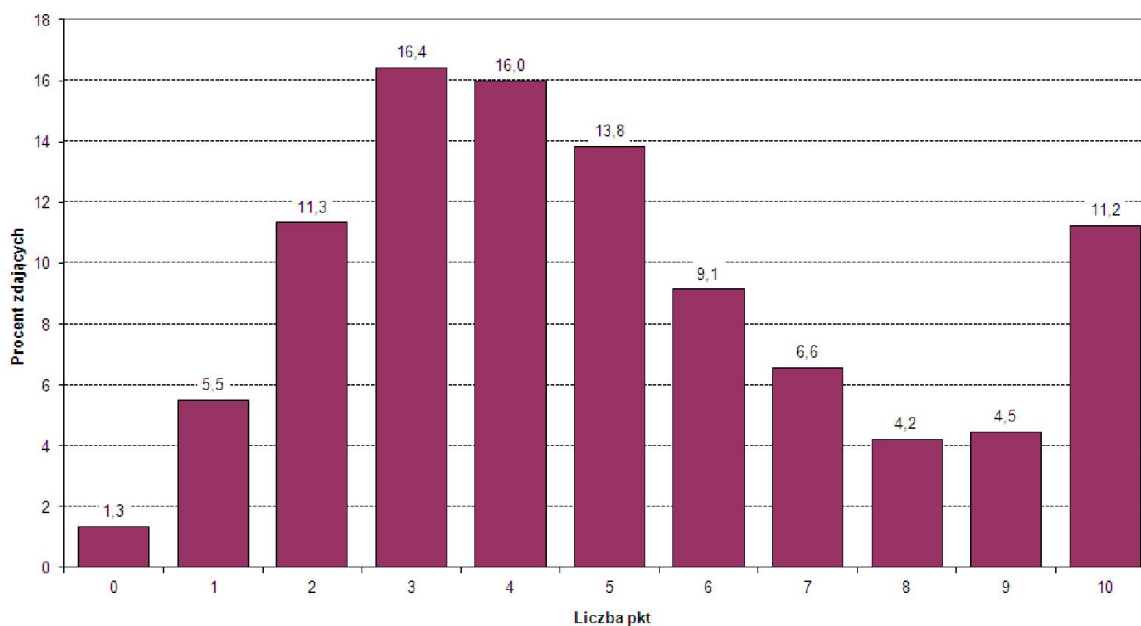

Diagram 15. Rozkład punktów za rozumienie ze słuchu na poziomie rozszerzonym

Duża grupa zdających (około 45%) uzyskała za tę część arkusza od 3 do 5 punktów. Maksymalną liczbę punktów uzyskało 11,2% zdających.

Najłatwiejsze (wskaźnik łatwości 0,58) okazały się dla zdających poziom rozszerzony zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych. Dwa spośród zadań w tej części mają najwyższe współczynniki łatwości w arkuszu: zadanie 3. (0,67) oraz zadanie 4. (0,57).

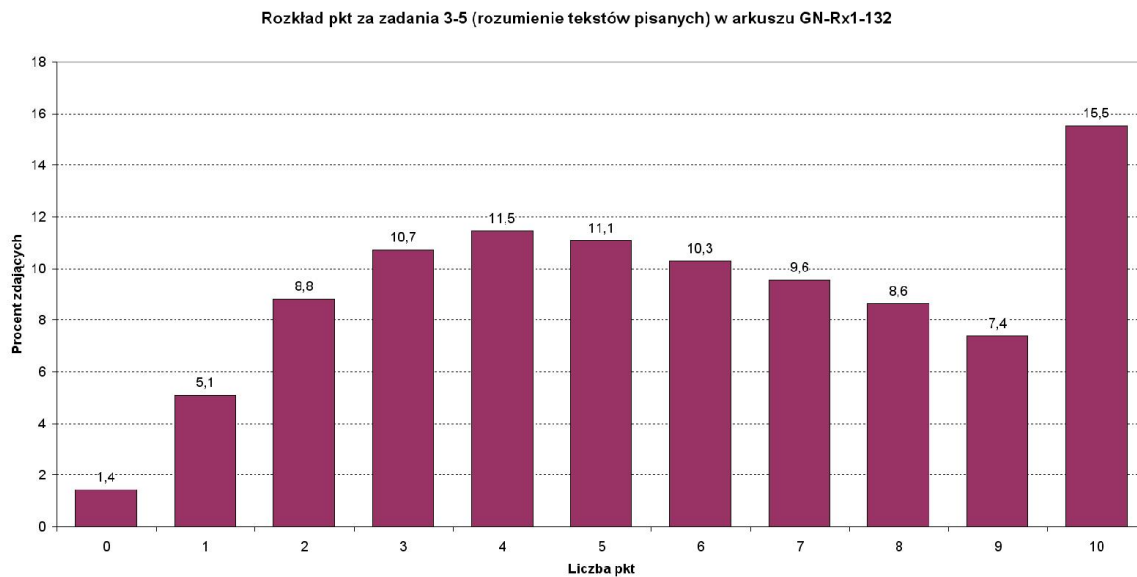

Diagram 16. Rozkład punktów za rozumienie tekstów pisanych na poziomie rozszerzonym

15,5% zdających osiągnęło maksymalny wynik. Największa grupa zdających zdobyła od 3 do 8 punktów na 10 możliwych do uzyskania.

OCENIANIE WYPOWIEDZI PISEMNEJ KRYTERIUM TREŚCI

Analizując wyniki uzyskane przez uczniów w poszczególnych zadaniach, można wyciągnąć wniosek, że zadanie 8., sprawdzające umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej, sprawiło wielu z nich dużą trudność (wskaźnik łatwości 0,35). Już w poprzednim roku okazało się, że uczniowie słabsi rezygnują z wykonania tego zadania lub podejmują nieudaną próbę, pisząc tylko początek maila.

Polecenie do zadania 8. brzmiało:

Zapisałeś/zapisałaś się do szkoły tańca. W e-mailu do kolegi/ koleżanki z Niemiec:

- **wyjaśnij, dlaczego wybrałeś/ wybrałaś tę szkołę tańca**
- **opisz wygląd osoby, z którą tańczysz**
- **napisz, jaki problem pojawił się podczas pierwszych zajęć.**

Podpisz się jako XYZ.

*Postaraj się **rozwinąć** swoją wypowiedź w każdym z trzech podpunktów, pamiętając, że długość e-maila powinna wynosić od 50 do 100 słów. Oceniana jest umiejętność pełnego przekazania informacji, spójność, bogactwo językowe oraz poprawność językowa.*

W tym zadaniu oceniana jest treść, spójność i logika wypowiedzi, zakres zastosowanych środków językowych oraz ich poprawność.

Analizując wskaźniki łatwości poszczególnych kryteriów oceniania do tego zadania należy stwierdzić, że najtrudniejsze okazało się dla zdających zdobycie punktów za treść (8.1) oraz za poprawność stosowanych środków językowych (8.4).

Diagram 17. Łatwość wypowiedzi pisemnej

Dla wyników osiągniętych przez zdających decydujące znaczenie miała liczba punktów osiągnięta w kryterium treści. Jeżeli uczeń otrzymał 0 punktów, we wszystkich innych kryteriach otrzymywał również 0 punktów; jeżeli uzyskał tylko 1 punkt za treść, otrzymywał najwyżej 1 punkt w każdym z pozostałych kryteriów. Ważne więc było, aby uczeń prawidłowo zrealizował kolejne podpunkty zamieszczone w poleceniu.

Jak uczeń mógł zrealizować „prawidłowo” opisane wymagania?

Już w części polecenia zapisanej kursywą pojawia się słowo-klucz, które podpowiada uczniowi, na co egzaminator będzie zwracał uwagę oceniając jego pracę. Chodzi o to, aby uczeń **rozwi-
nał** swoją wypowiedź, ponieważ oceniana jest umiejętność pełnego przekazania informacji.

Poniżej przedstawiono przykłady pochodzące z prac uczniów (pisownia oryginalna) i wyjaśniono sposób ich oceniania.

W realizacji pierwszego podpunktu oczekiwano od ucznia podania **powodu wyboru szkoły tańca/** zapisania się na zajęcia taneczne. Powodem mogło być np. położenie szkoły, dobrzy nauczyciele, koledzy, z którymi się tam spotyka lub inna pozytywna cecha, która mogła być przyczyną wyboru.

Zdania, w których nie podano powodu, nie były uznawane za realizację tego podpunktu. np.

✓ *Seit einer Woche besuche ich einen
Tanzkurs.*

✓ *Mein Lieblingssport ist Tanzen, ich tanze
zweimal täglich.*

Ocena egzaminatora: „nie odniósł się”

✓ *Am Freitag ich habe im Tanzkurs
gegangen.*

Jeżeli uczeń wymienił powód, ale nie podał dodatkowych szczegółów, jego starania były oceniane jako „odniósł się”.

✓ *Ich gehe zum Tanzschule, denn es gefällt
mir.*

✓ *Diese Schule ist in meine Straße.*

Ocena egzaminatora: „odniósł się”

✓ *Die Tanzschule heißt „Latino“ und sie ist
am besten.*

Ważne jest, aby podając powód, uczeń utworzył poprawne zdanie: brak podmiotu lub orzeczenia powodowały uznanie informacji za zaburzoną komunikatywnie. Podobnie oceniano sytuację, kiedy wadliwa struktura gramatyczna uniemożliwiała zrozumienie informacji. W obu tych przypadkach obniżano ocenę, co skutkowało nieprzyznaniem punktu.

✓ *Ist gut.*

Uczeń ominął podmiot, informacja zaburzona.
Ocena egzaminatora: „nie odniósł się”.

Żeby podany powód mógł zostać uznany za „rozwinięty”, uczeń powinien nie tylko go wymienić, ale również opisać go w sposób bardziej szczegółowy. Inną możliwością rozwinięcia jest podanie kilku powodów, wtedy nie trzeba opisywać ich bardziej szczegółowo.

*Die Schule ist gut und sie hat die besten
Tanzlehrer.*

*Ich finde das Schule super. Das ist
Tanzschule meiner Träume.*

*Diese Schule ist in meine Straße. Ich gehe
nur eine Minute.*

Dwie informacje. Ocena egzaminatora: „odniósł się i rozwinął”

pierwsza informacja
druga informacja

Jeżeli uczeń podał pełną informację, ale zaburzoną komunikatywnie z powodu błędów leksykalnych lub gramatycznych otrzymywał punkt na poziomie „odniósł się” lub przy niepełnej informacji na poziomie „nie odniósł się”.

*Das Tanzschule ist „the Best“ in Stadt.
Die Lehrer ist perfekt.*

Pomimo, że uczeń użył trzech określeń, nie uznaje się zwrotu w języku innym niż niemiecki i jego rozwinięcia. Ocena: „odniósł się”.

*Ich gehe in die Schule, weil sie Nähe für
mein Haus steht.*

Uczeń użył zwrotu „in der Nähe” i jego rozwinięcia z błędem; informacja jest zaburzona. Ocena: „odniósł się”.

*Ich gehe in die Musikschule. Sie
organisiere viel fahren zu Italien.*

Uczeń użył nieprawidłowego określenia szkoły tańca oraz podając powód, popełnił błędy zaburzające komunikację. Ocena: „nie odniósł się”.

pierwsza informacja **zaburzona komunikatywnie**
druga informacja **zaburzona komunikatywnie**
trzecia informacja **zaburzona komunikatywnie**

Opisując **wygląd osoby**, z którą tańczy (drugi podpunkt), uczeń powinien wyraźnie zaznaczyć, że jest to osoba z którą tańczy, a następnie użyć przymiotników opisujących różne aspekty wyglądu: włosy, oczy, sylwetkę, ubiór lub inne cechy wyglądu. Nie uznawano wypowiedzi opisujących charakter lub zachowanie.

*Ich tanze mit Paulina. Sie ist gut, hohe
und gut Tanz.*

Uczeń użył dwóch określeń nie dotyczących wyglądu, a przymiotnik „hoch” nie określa wyglądu osób i zaburza komunikację. Ocena: „nie odniósł się”.

*Ich tanze mit mein Freund Martin. Er ist
chaotisch, nicht pünktlich und stur wie ein
esel.*

Uczeń użył dwóch przymiotników i jednego zwrotu idiomatycznego, niestety żadne z tych określeń nie opisuje wyglądu. Ocena: „nie odniósł się”.

pierwsza informacja
druga informacja **zaburzona komunikatywnie**
trzecia informacja

Jako „odniósł się” uznawano wypowiedź, w której uczeń opisuje jeden aspekt wyglądu podając jeden lub dwa określenia.

Er hat blau Augen und braun Heer.

Uczeń opisał dwa aspekty wyglądu, ale w drugim użył nieprawidłowego rzeczownika. Ocena: „odniósł się.”

Er tanzt gut und er ist sehr sportlich.

Uczeń podał dwa określenia; pierwsze nie dotyczy wyglądu, drugie może być uznane jako cecha wyglądu. Ocena: „odniósł się”.

pierwsza informacja

druga informacja **zaburzona komunikatywnie**

Żeby wypowiedź ucznia została uznana na poziomie „odniósł się i rozwinął”, musiał on opisać szczegółowo jeden aspekt wyglądu lub opisać więcej niż jeden aspekt.

*Sie hat blau Augen und schwarz, lang hair.
... Heute sie haben schwarz, lange hose
und elegant schwarz schuhe.*

Uczeń podał dwa określenia, ale jedno z nich dotyczy słowa użytego w języku angielskim. W dalszej części podał dodatkowo opis dwóch aspektów ubioru. Ocena: „odniósł się i rozwinął.”

*Ich habe ein Partner Michael. Er hat
blonde, kurze Haare und Blau Augen. Er
ist hoch und dick.*

Uczeń podał cztery aspekty wyglądu, dwa z nich opisał, trzeci jest zaburzony komunikatywnie. Ocena: „odniósł się i rozwinął.”

pierwsza informacja

druga informacja **zaburzona komunikatywnie**

trzecia informacja **zaburzona komunikatywnie**

czwarta informacja

W przedstawionych powyżej przykładach obniżano punktację, jeżeli uczeń podał informację zaburzoną komunikatywnie. W tym podpunkcie było najmniej przykładów ocenionych na „nie odniósł się”, ponieważ uczniowie zwykle radzili sobie z wymieniem kilku cech wyglądu. Ten punkt zadania sprawdzającego umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej okazał się dla uczniów najłatwiejszy.

W ostatnim podpunkcie oczekiwano od ucznia opisu każdego **problemu, który pojawił się podczas zajęć** lub bezpośrednio przed albo po zajęciach. Jeżeli uczeń pisze, że nie było problemów lub opisuje problem wymijająco, jest oceniony na „nie odniósł się”.

Alles war in Ordnung.

Es gab ein großes Problem.

Ocena: „nie odniósł się”.

War super.

Jeżeli uczeń podaje informację o problemie, ale go nie opisuje, oceniony jest jako „odniósł się”.

Lehrer war krank.

Ocena: „odniósł się”.

Ich musste gehen zum Arzt.

Ocena: „odniósł się”.

Żeby opis problemu został uznany przez egzaminatora za „rozwinięty”, uczeń powinien nie tylko go wymienić, ale również opisać go w sposób bardziej szczegółowy. Inną możliwością jest wymienienie kilku problemów, wtedy nie trzeba opisywać ich bardziej szczegółowo.

Ich hatte große Beinschmerzen.

Uczeń wymienia problem i opisuje go przy pomocy przymiotnika. Ocena: „odniósł się i rozwinął”.

Ich habe meine Tanzschuhe nicht mitgenommen. Ich musste ohne Schuhe tanzen. Das war schrecklich.

Uczeń opisuje problem ze szczegółami. Błędy ortograficzne nie zaburzają komunikacji. Ocena: „odniósł się i rozwinął”.

In der ersten Unterricht habe ich Probleme mit meiner Tanzschuhe gehabt, aber sind jetzt alles gut.

Uczeń nie opisuje szczegółowo problemu, ale informuje dodatkowo o jego rozwiązaniu. Ocena: „odniósł się i rozwinął”.

pierwsza informacja

druga informacja

trzecia informacja

W ocenie wszystkich informacji obowiązuje zasada obniżania poziomu oceny z powodu błędów zaburzających komunikację: jeżeli w wypowiedzi występuje brak podmiotu lub orzeczenia albo wadliwa struktura gramatyczna (w wypadku tego podpunktu brak użycia czasu przeszłego) informacja rozwinięta oceniania jest na poziomie „odniósł się”, a informacja niepełna na poziomie „nie odniósł się”.

Mein erste Problem war tanzen gelernt.

Informacja niezrozumiała. Ocena: „nie odniósł się”.

Auf der ersten Stunde habe ich Problem mit Kasia, wir haben nicht so gut tanzen.

Błąd w tworzeniu czasu przeszłego, informacja zaburzona. Ocena: „nie odniósł się”.

In der eins Unterricht, ich Probleme gehabt. Mein Partner muss zum Zahnarzt gegangen.

Nieprawidłowo użyty czasownik, informacja częściowo zaburzona. Ocena: „odniósł się”.

Am ersten Tag Tanzenkurs wir haben ein Problem. Stefan und ich haben eine Radio kaputt und wir müssen eine neue Radio kaufen.

Uczeń podaje dwie informacje, ale w obu nie radzi sobie z tworzeniem czasu przeszłego. Ocena: „odniósł się”.

pierwsza informacja zaburzona komunikatywnie

druga informacja

Przedstawiona powyżej filozofia oceniania wypowiedzi pisemnej promuje uczniów dysponujących szerszym słownictwem niż tylko podstawowe oraz znających podstawowe struktury gramatyczne i umiejących zastosować je w odpowiedniej sytuacji. Dzięki temu uczniowie uzyskujący lepsze wyniki z języka obcego w ciągu roku szkolnego mają szansę wyróżnić się również podczas egzaminu i uzyskać wyższą liczbę punktów.